

TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS

SZAKMAI TÖRZSANYAG *Érvényes a 2015/2016. tanév I. félévétől*

1. Mutassa be a statisztikai munka főbb szakaszait; az adatgyűjtés és adatrendszerzés formáit (mintavételi technikák, statisztikai sorok és táblák), a megismert statisztikai módszerek főbb sajátosságait és alkalmazási területeit (viszonyszámok, leíró statisztika, értéken alapuló indexszámítás, összetett viszonzyszámok standardizáláson alapuló összehasonlítása, sztochasztikus kapcsolatok – asszociáció, vegyes kapcsolat, korreláció és regressziószámítás -, mintából történő következtetés eszközei: becslés és hipotézisvizsgálat, idősorelemzés), illetve az eredmények grafikus illusztrálásának módjait (ábrák típusai és tartalmi, formai követelményei)!
2. Fogalmazza meg és közgazdaságilag értelmezze a határelemzés lényegét a mikroökonómiában! Hogyan jelenik meg a határelemzés a hasznosság, a termelés, a költségek, a bevétel és a profit kapcsán? Milyen szerepet játszik a határelemzés a mikroökonómiai optimalizálásban? (Az összefüggések közgazdasági értelmezése a fogyasztói kosár, a ráfordítás-összetétel és a profit kapcsán, valamint a tökéletesen versenyző erőforrás piacokra jellemző rövidtávú inputfelhasználás esetén.)
3. Hasonlítsa össze a tökéletesen versenyző és a monopolpiacot! Hasonlítsa össze a tökéletesen versenyző és a monopol vállalat teljes bevétel és határbevétel függvényét, a költségfüggvényeiket, valamint a profitmaximalizálási alapeseteiket (azonosságok és különbségek)! Hasonlítsa össze és értékelje a két piacformát jóléti szempontból (fogyasztói és termelői többlet, holtteher-veszteség)!
4. Fogalmazza meg az árupiaci kereslet rugalmasságának mibenlétét! Ismertesse a jövedelemrugalmasság és a keresztt-árrugalmasság előjeléből levonható következtetéseket, az árrugalmasságra ható tényezőket, valamint az árrugalmasság és az árbevétel kapcsolatát! Hogyan befolyásolja a monopol vállalat piaci eredményességét az általa gyártott termék keresletének árrugalmassága?
5. Milyen összefüggés mutatható ki az egy-és kétváltozós hasznossági függvények között, valamint az egy-és kétváltozós termelési függvények között (az összefüggéseket világítsa meg közgazdasági értelemben és a függvények képét illetően is)? Hasonlítsa össze a kétváltozós hasznossági függvényt és a kétváltozós termelési függvényt, a közömbösségi görbét és az isoquant görbét, valamint a közömbösségi térképet és az isoquant térképet! Hogyan és milyen kitétel mellett értelmezzük, illetve mérjük a helyettesítést a közömbösségi térkép és az isoquant térkép esetén?

6. Ismertesse az SNA rendszer mutatóit, azok tartalmát és a közöttük lévő összefüggéseket! Milyen módon számított mutató mentén mérhető a gazdasági növekedés, hogyan fejezzük ki a mértékét? Hazánkban jelenleg mekkora a gazdasági növekedés üteme? A GDP a tanult makroökonómiai modellekben hogyan jelenik meg (mivel azonosítható)? Mi az infláció, hogyan mérik, az SNA rendszer mutatóinak mely csoportjára gyakorol hatást, illetve mekkora a nagysága jelenleg hazánkban? A jegybanki alapkamat emelése hogyan hat az inflációra és a GDP-re?
7. Ismertesse az adók (jövedelemtől függő és autonóm) és a transzferek, valamint a kormányzati vásárlás változásának hatását az egyensúlyi jövedelemre, ennek megjelenését a makrojövedelem és az árszínvonal függvényében ábrázolt makrokeresleti függvényen, valamint az IS görbén! Mutassa be a költségvetési hiány finanszírozásának lehetőségeit, és hatásukat a makrogazdaságra! Értelmezze a multiplikátorhatást és a Haavelmo-tételt!
8. Ismertesse a keresleti és a költséginfláció mibenlétét, néhány kiváltó tényezőjét, a pénzkínálat szabályozásának eszközeit, és azok antiinflációs hatását! Hogyan jelenik meg az LM görbén a jegybank által történő pénzkínálat szabályozás eredménye?
9. Hogyan osztható fel az össznépeség munkaerőpiaci szempontból? Hogyan értelmezhető a munkakeresleti és a munkakínálati függvény, valamint a foglalkoztatási függvény, és mi a rövidebb oldal elve? Milyen összefüggés mutatható ki a foglalkoztatási függvény és a makrokínálati függvény között? Ha a gazdaság a potenciális kibocsátás szintjén termel, milyen helyzetben van a munkaerőpiac és ebben az esetben lehet-e a gazdaságban munkanélküliség? Hogyan mérhető a munkanélküliség nagysága, hazánkban jelenleg mekkora a mértéke, milyen típusai különböztethetők meg és ezek hogyan kezelhetők?
10. Sorolja fel a nemzetközi gazdaságtan fő témaköreit! Melyek a nemzetközi kereskedelem hasznai és mitől függ annak szerkezete (gondoljon a kereskedelmi elméletekre)? Érveljen a protekcionizmus és a szabadkereskedelem mellett! Jellemezze és mutassa be a fizetési mérleget, és annak főbb részeit!
11. Ismertesse a vállalati érintett (stakeholders) –elmélet lényegét, valamint jellemezze azok csoportjait (belső, külső érintettek). Ismertesse a tulajdonos kategóriák jellemzőit, céljait és kapcsolatrendszerüket (természetes személyek, intézményi befektetők vonatkozásában is). Fejtse ki a képviselői problémakör lényeges vonásait, valamint a corporate governance fogalmát, feladatait, valamint hasonlítsa össze azok megvalósítását az angolszász és német gyakorlatban!
12. Határozza meg az emberi erőforrás-gazdálkodás kialakulását, ismertesse a Peretti-féle korszakokat! Mutassa be Kővári György modelljének vertikális és horizontális metszetét, annak főbb elemit! Ismertesse a munkakör-értékelés fogalmát, célját, és térjen ki a Háy-féle módszer elemeinek bemutatására! Fejtse ki a teljesítményértékelés fogalmát, célját és főbb eszközeit, térjen ki a teljesítményértékelés egyéneket mérő eszközeinek bemutatására!

13. Ismertesse a számvitel célját, tárgyát, funkcióját, a számviteli rendszer működését meghatározó szabályokat! Mutassa be a számviteli beszámoló rendszerét, készítésük feltételeit, részeit, azok tartalmát, a számviteli törvényben alkalmazott időszakokat, időpontokat, a beszámoló könyvvizsgálatát, nyilvánosságra hozatalát! Határozza meg a vagyon megjelenítését, csoportosítását a számviteli beszámolóban, az eredmény-kimutatás szerepét, tartalmát!
14. Mutassa be a vagyon számviteli értékelésének szempontjait és szabályait, a bekerülési érték fogalmát, tartalmát; a bekerülési érték megállapításának sajátosságait, a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek bekerülési érték meghatározását, a realizált és nem realizált árfolyam-különbözetek elszámolását! Ismertesse a készletváltozások elszámolási módszereit, az immateriális javak, tárgyi eszközök terv szerinti és terven felüli értékcsökkenésének módszereit, elszámolását, piaci értékelések lehetőségeit!
15. Mutassa be az adó, az illeték és a járulék fogalmát, összehasonlításukat az ellenszolgáltatás igénybevétele szerint! Melyek az adókötelezettség főbb fajtái? Jellemezze az általános forgalmi adót, mint hozzáadott-érték adót! Ismertesse a számla-és nyugtaadási kötelezettséget. Hasonlíttassa össze a vállalkozások személyi jövedelemadó-ját és a társasági adó szerinti jövedelemadó-zását, adóalap, adómérték és kedvezmények szerint! Melyek a helyi adók típusai, fajtái?
16. Határozza meg az érték fogalmát, jellemezze a piaci-és tőkeértéket (belső érték), az értékelés főbb szempontjait! Mutassa be a kötvények árfolyamára ható tényezőket, a kötvények hozamát, kamatláb-érzékenységét! Ismertesse a részvények értékelését, a részvényárfolyam összetevőit (PVGO)!
17. Jellemezze a beruházási és finanszírozási döntéseket! Mutassa be a beruházási javaslatok értékelését, a pénzáramok becslését és tartalmát! Melyek a döntési problémák, kritériumok (NPV, IRR, PI, MIRR)? Mutasson be néhány speciális beruházás értékelési helyzetet. Ismertesse a beruházások kockázatának elemzésére alkalmazható módszereket!
18. Jellemezze a bankrendszer fogalmát és két fő típusát! Határozza meg a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elsődleges célját és feladatait! Jellemezze a közvetlen inflációs célkövetés rendszerét, illetve az MNB irányadó eszközét és a kamatfolyosó működését! Mutassa be a pénzügyi intézmények típusait! Sorolja fel és jellemezze a hitelintézetek főbb kockázatait! Jellemezze a prudenciális szabályozás eszközeit!
19. Mutassa be a fenntartható fejlődés fogalmát és értelmezését, a fenntarthatósági átmenet főbb lépéseit! Ismertesse a GDP kritikáját és hiányosságait, illetve az új típusú (környezeti, fenntarthatósági és jóléti) mutatókat (NEW, ISEW, GPI, HDI, ÖL)! Jellemezze a környezet-gazdaságtant, mint megoldáskeresőt! Határozza meg a külső gazdasági hatásokat (externáliákat) és azok internalizálásának módjait!

20. Miért fontos a marketing a szervezetek számára? Mi a marketing folyamata? Melyek a leggyakoribb tévhitek a marketinggel kapcsolatban? Magyarázza meg a következő fogalmakat (életszerű példákkal): marketingtervezés, marketingkörnyezet, szegmentálás, pozicionálás, márkaérték (brand equity), ellátásilánc-menedzsment (SCM), holisztikus marketing. Milyen sajátosságai vannak a szolgáltatás-marketingnek, hogyan lehet a szolgáltatások minőségét biztosítani/javítani? Hasonlítsa össze a fogyasztói piacokat a szervezeti/üzleti piacokkal!

TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS (BA) KÉPZÉS

DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK

Érvényes a 2015/2016.tanév I. félévétől

Alapkérdések minden hallgató számára

DIFFERENCIÁLT SZAKMAI ISMERETEK

Alapkérdések minden hallgató számára

1. Mutassa be a turisztikai erőforrások, vonzerők és turisztikai termékek összefüggéseit az Észak-Magyarország régió vagy a Nemzeti Turizmusfejlesztési Koncepció 2014-2024 „Erőt adó Magyarország” programjában területi prioritásként jelölt más turisztikai desztináció példáján keresztül.
2. A turizmus rendszerszemléletű vizsgálatának elveit alkalmazva értékelje Eger vagy egy Ön által szabadon választott, Magyarország turizmusban jelentős szerepet játszó város turisztikai piacát és versenyképességét! Több szempontból mutassa be a turizmus súlyát és szerepét a város életében!
3. Ismertesse a turizmus mega-trendjeit és azok hatását a turisztikai vállalkozások és fogadóterületek tevékenységére.
4. Mutassa be és elemezze Eger, vagy egy Ön által szabadon választott, Magyarország turizmusban jelentős szerepet játszó város piaci pozícióját az egyes, a városban fejleszthető turisztikai termékek összefüggésében!
5. Ismertesse a turisztikai rendezvények szerepét, jelentőségét és a szerezés kérdéseit egy szabadon választott esettanulmány példáján!
6. Értékelje Magyarország szálláshely kínálatát! Mutassa be a szálláshelyek fajtáit, fő minőségi kritériumait! Megfelelőnek találja-e az ország szálláskínálatát a Nemzeti Turizmusfejlesztési Koncepcióban megfogalmazott termékprioritások és kapcsolódó célcsoportok kiszolgálásához?
7. Ön egy Egerben újonnan nyitó konferencia- és wellness szálloda frissen kinevezett igazgatója. Tervezze meg a szálloda szervezeti felépítését és ismertesse a menedzsment tagjainak legfontosabb feladatait.
8. Ön egy Egerben újonnan nyitó étterem frissen kinevezett üzletvezetője. Tervezze meg az étterem szervezeti felépítését és készítse el jövőbeli alkalmazottainak munkaköri leírásait.

9. Mutassa be a világörökségi cím és a turizmus kapcsolatát példákon keresztül. Ismertesse a világörökséghez tartozó helyszínek turisztikai infra- és szuprastrukturájának kérdéseit és a látogatómenedzsment módszereit egy szabadon választott világörökségi helyszínen.
10. Ismertesse a turisztikai projekttervezés folyamatának jellemzőit a gondolattól a végrehajtásig.
11. Ön a Hotel Eger & Park értékesítési igazgatója. Mutassa be, hogy milyen elosztási csatornákon keresztül próbálja meg értékesíteni a szálloda szolgáltatásait. Külön térjen ki a hagyományos elosztási csatornákra és az e-kereskedelemre is.
12. Tervezze meg egy városi rendezvény reklámkampányát. Mutassa be az alkalmazni javasolt marketing-kommunikációs eszközöket.
13. Ismertesse az Európai Unióhoz való csatlakozás jogi aspektusait és hatásait. Külön térjen ki az utazási irodákra vonatkozó kérdésekre és a kártérítési felelősségre.
14. Ismertesse a vendéglátás és a gasztronómia fogalmát, gazdasági és társadalmi jelentőségét. Mi a véleménye a magyar gasztronómiáról?
15. Mutassa be Magyarország turizmusát az általános jellemzők, a belföldi és a beutazó turizmus, valamint a kiutazó turizmus aspektusain keresztül.

BORTURIZMUS SZAKIRÁNY TÉTELEI

1. Hogyan készül a bor? Mikor és milyen módon szüretelik a szőlőtermést? Válasszon ki egy bortípust mutassa be annak szőlő feldolgozási és borkészítési technológiáját. Miért lehet turisztikai vonzerő a borkészítés folyamata?
2. Fogalmazza meg a borturizmus fejlesztésének szükségességét és jelentőségét a vidékfejlesztés stratégiai céljainak megvalósítása érdekében (népességmegtartás, foglalkoztatás, vidéki életforma, hagyományok fenntartása)!
3. Mutassa be a borászati ágazat szabályozásának legfontosabb kérdéseit az Európai Unióban és Magyarországon. Külön térjen ki az eredetvédelem fontosságára, a kataszterek szerepére, a termékleírásokra és a címkézésre.
4. Egy Ön által szabadon választott hazai borvidék példáján keresztül ismertesse, hogyan válhat a bor turisztikai vonzerővé? Ismertesse a borturizmus infrastrukturális feltételeit és a hazai borturisztikai piacot!
5. Mutassa be a bor szerepét és jelentőségét egy térség marketing-kommunikációjában. Ismertesse a borút komplex hatását egy szabadon választott desztináció turizmusára!
6. Mutassa be a vendéglátó és a borász szakma együttműködésének jelentőségét a bor és a gasztronómia, mint turisztikai termék szolgáltatásainak kialakítása/fenntartása érdekében Tervezzon meg egy borvacsorát!

WELLNESS-ANIMÁCIÓ SZAKIRÁNY TÉTELEI

1. Ismertesse az egészségturizmus helyét a turizmus rendszerében és az egészségturizmus felértékelődésének okait! Mutassa be az egészséges életmód és a rekreáció szerepét a turizmusban!
2. Egy wellness szálloda igazgatójaként tájékoztassa újonnan kinevezett spa menedzserét vezetési és üzemeltetési feladatairól!
3. Mutassa be az egészségturizmusban megfigyelhető nemzetközi és hazai trendeket és azok hatását a marketingre.
4. Ismertesse a szállodai animáció nemzetközi és hazai trendjeit! Tervezze meg egy szabadon választott kiemelt időszak (Húsvét, Karácsony, Szilveszter stb.) 3 nap/2 éjszakás csomagajánlatához kapcsolódó, egész napra kiterjedő animációs programjait vendégsegmensek szerint.
5. Pozicionálja Magyarországot az egészségturizmus világpiacán!
6. Ismertesse az egészségturizmus (kiemelten a wellness) és más turisztikai termékek kapcsolódási lehetőségeit konkrét hazai és nemzetközi példák bemutatásával.

LOVASTURIZMUS SZAKIRÁNY TÉTELEI

1. Mutassa be Magyarországot lovas-turisztikai adottságait és lehetőségeit az egyes szakágakban. Milyen javaslatokat fogalmazna meg az ország piaci pozíciójának javítása érdekében?
2. Mutassa be a lovasturizmus helyét a turizmus rendszerében. Ismertesse nemzetközi és hazai trendjeit, továbbá társadalmi, gazdasági és kulturális hatásait.
3. Bizonyítsa a lovas turizmus helyét és szerepét a vidékfejlesztésben! Melyek a „Kincsem Nemzeti Lovasprogram” legfontosabb prioritásai és az azok megvalósulásához szükséges intézkedések?
4. Ismertesse egy komplex lovasturisztikai szolgáltató működtetésének és üzemeltetésének legfontosabb kérdéseit!
5. Ismertesse a lovasturizmus és más turisztikai termékek kapcsolódási lehetőségeit konkrét hazai és nemzetközi példák bemutatásával.
6. Mutassa be a hazai lovas nagyrendezvények piacát és azok hatásait. Tervezze meg a Szilvásváradai Lovas és Kulturális Rendezvényközpont nyitóprogramját és készítse el a forgatókönyvet.